

ហានាស - លខេដបំពីរ

ដានីយ៍លែ ១១:៤០ និងការបរិក្ខារទំនាយទាំងបី

Jeff Pippenger

2025-09-12

ខទីស័សិបនដៃដានីយ៍លែ ជំពូក ១១ គឺជាខមួយដ៏ផ្សេងទៅបំផុតមួយនៃកុនុងព្រះគម្ពីរ។ វាគឺជាឯកសារបរិក្ខារស្រៀវភៅដានីយ៍លែកុនុងឆ្នាំ 1798, 1989 និង 2023។ ពេលបើដល់សៀវភៅនេះគួរមានបរិក្ខារ គឺជាសញ្ញាសម្គាល់ដល់ការបញ្ចប់នៃការខូចខាតខ្លាំងមួយដែលមានរយៈពេល «បុរាណវិទ្យា»។ ឆ្នាំ 1798 មានសម្គាល់ការបញ្ចប់នៃការខូចខាតខ្លាំងមួយរយៈពេលពីរពាន់បុរាណវិទ្យាមុនឆ្នាំ ដល់មានចាប់ផ្តើមនៃឆ្នាំ 723 មុន គ.ស. នៅពេលអាស៊ីរីមាននាំកុលសម្ព័ន្ធទាំងដប់ខាងជើងទៅជាឈ្មួញ។ ឆ្នាំ 1989 មានសម្គាល់ការបញ្ចប់នៃរយៈពេល 126 ឆ្នាំ ចាប់តាំងពីការបោះបង្គោលនៅឆ្នាំ 1863 នៅពេលដែលព្រះវិហារសេនេដេ អាដ្យែនទីសូន បានដាក់មួយឡើងវិញការនូវ «បុរាណវិទ្យា» នៃវិវិធីនីយ ជំពូក ២៦។ ឆ្នាំ 2023 មានសម្គាល់ការបញ្ចប់នៃប្រាំបីកន្លះ ដល់សាក្សីទាំងពីរនិរន្តរៈ ជំពូក ១១ មានស្ថាប័នលើលើផ្ទៃលើ នៅពេលបញ្ចប់នៃ 2,520 ឆ្នាំ (126 ឆ្នាំ និង 3½ ថ្ងៃ—ដល់សុទ្ធតែជានិមិត្តសញ្ញានៃ «បុរាណវិទ្យា») សៀវភៅដានីយ៍លែគួរមានបរិក្ខារ។

បុរាណវិទ្យា វាយតម្លៃ មានជូនដំណឹងដល់យើងថា នៅឆ្នាំ 1798 មានការចាំបាច់ដល់មនុស្សសត្វ មានបង្ហាញអំពីព្រឹត្តិការណ៍ដល់ទាក់ទងនឹងការបិទបញ្ចប់នៃពេលវេលាបង្កើន។ នៅពេលនាងកត់ត្រាការពិតនេះ នាងកំពុងកំណត់អត្តសញ្ញាណបុរាណវិទ្យាសត្វដែលស្របគ្នា ពីព្រោះនាងកំពុងហាញសារនៃថ្ងៃច័ន្ទក្រោយថា ជាព្រឹត្តិការណ៍ដល់ទាក់ទងនឹងការបិទបញ្ចប់នៃពេលវេលាបង្កើនផងដែរ។ កុនុងការនិយាយអំពីបុរាណវិទ្យាសត្វមីឡីវាយតម្លៃ នាងមានកត់ត្រាថា៖

«មនុស្សទាំងឡាយគួរតែត្រូវបានដាស់តឿនឱ្យក្លាយជាចំពោះគ្រោះថ្នាក់របស់ខ្លួន; គួរតែត្រូវបានគំរើនឱ្យក្លាយជាមនុស្សម្នាក់ទៀតឱ្យបានដ៏ឧឡារិកដល់ពាក់ព័ន្ធនឹងការបិទបញ្ចប់នៃរយៈពេលវេលាបង្កើន»។ The Great Controversy, 310.

ដោយនិយាយអំពីគ្រាចុងក្រោយ នាងមានកត់ត្រាថា៖

«មុនពេលព្រះអង្គគួរមានឆ្នាំ ព្រះអង្គសង្កត់ត្រាបានពន្យល់ដល់សិស្សរបស់ព្រះអង្គថា ព្រះអង្គគួរតែត្រូវបានគេសម្លាប់ ហើយគួររស់ឡើងវិញពីផ្ទៃ ហើយពួកទេវតាក៏មានវត្តមានដល់មុនបោះត្រាពាក្យរបស់ព្រះអង្គលើគំនិត និងលើចិត្តរបស់ពួកគេ។ ប៉ុន្តែ ពួកសិស្សកំពុងទទួលបាននូវការដោះខាងលើកិច្ចព្រឹត្តិការណ៍របស់ពួកគេ ហើយពួកគេមិនអាចទំនាក់ទំនងនឹងលោក ព្រះអង្គដែលសេចក្តីសង្ឃឹមទាំងអស់របស់ពួកគេបានផុតចោលពីខ្លួន នឹងគួររងទុក្ខនូវសេចក្តីស្លាប់ដ៏អាម៉ាស់បានឡើយ។ ពាក្យទាំងឡាយដែលពួកគេចាំបាច់ត្រូវនឹកថា គួរមានបណ្តាញចេញពីគំនិតរបស់ពួកគេ;

ហើយនៅពេលវេលានៃការសាកល្បងមកដល់
នោះវាបានប្រទះឃើញពួកគេដោយមិនបានត្រៀមខ្លួន។
សេចក្តីស្នាក់នៅរបស់ពួកគេស្ទើរតែបំផ្លាញសេចក្តីសង្ឃឹមរបស់ពួកគេយ៉ាងពេញលេញ
ដូចជាបុរសមិនបរិព្រះអង្គមិនបានទុកជាមុនឲ្យពួកគេដឹងឡើយ។ ដូច្នេះ
នៅក្នុងទំនាយទាំងឡាយ
អនាគតគួរឱ្យមានបរិក្ខម្មដទៃទៀតនៃចំណេះយល់ដឹងយ៉ាងច្បាស់
ដូចដែលវាគួរឱ្យមានបរិក្ខម្មដទៃទៀតដល់ពួកសិស្សដោយព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះគ្រីស្ទដែរ។
ព្រឹត្តិការណ៍ទាំងឡាយដែលទាក់ទងនឹងការបិទបញ្ចប់នៃពេលកំណត់សាកល្បង
និងការងារនៃការរៀបចំសម្រាប់គ្មានសេចក្តីរំលោភ គួរឱ្យមានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់លាស់។
ប៉ុន្តែ មនុស្សជាច្រើនគិតមានការយល់ដឹងអំពីសេចក្តីពិតសំខាន់ៗទាំងនេះលើសពីដូចជា
បុរសមិនបរិព្រះអង្គមិនបានបរិក្ខម្មដទៃទៀតដោយសោះ។ សាក្សីយុលីសប៊ិចក៏
យករាល់ឥទ្ធិពលទាំងអស់ដែលនឹងឲ្យពួកគេមានបុរាណដល់សេចក្តីសង្ឃឹមគ្រោះ
ហើយគ្មានសេចក្តីរំលោភនឹងប្រទះឃើញពួកគេដោយមិនបានត្រៀមខ្លួន»។ The
Great Controversy, 595.

សាររបស់ពួក Millerite គួរឱ្យមានបរិក្ខម្មនៅឆ្នាំ 1798 ហើយវាបានបង្ហាញ
«ព្រឹត្តិការណ៍ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបិទសេចក្តីអនុញ្ញាត»។
នៅពេលនិយាយអំពីថ្ងៃចុងក្រោយ នាងបានយកបុរសគ្រីស្ទរបស់ពួកសិស្សសម័យផ្សេងៗ
ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីសេចក្តីពិតថា
«ព្រឹត្តិការណ៍ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបិទសេចក្តីអនុញ្ញាត»
គឺជាអ្វីដែលឲ្យមនុស្សមានបុរាណដល់សេចក្តីសង្ឃឹមគ្រោះ ប៉ុន្តែមិនគួរឱ្យមានយល់
សារដែលគួរឱ្យមានបរិក្ខម្មនៅឆ្នាំ 1798, 1989 និង 2023
គឺជាសារដែលកំណត់អត្តសញ្ញាណ
«ព្រឹត្តិការណ៍ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបិទសេចក្តីអនុញ្ញាត»។

ខទីស៊ែបតែម្ភាងឲ្យបន្ទាត់បុរសគ្រីស្ទសុគតមួយ
នៅពេលសៀវភៅដានីយ៍ដែលគួរឱ្យមានបរិក្ខម្មបីដង។ នៅឆ្នាំ 1798
និមិត្តរូបរបស់ដានីយ៍ដែលអំពីទន្លេអ៊ីឡាយ ដែលកំណត់ឲ្យជំពូកទីប្រាំពីរដល់ទីប្រាំបួន
គួរឱ្យមានបរិក្ខម្ម។ នៅឆ្នាំ 1989 និមិត្តរូបរបស់ដានីយ៍ដែលអំពីទន្លេហ្វីស្កាលែ
ដែលកំណត់ឲ្យជំពូកទីដប់ប្រាំបីដល់ទីដប់ពីរ គួរឱ្យមានបរិក្ខម្ម។ នៅឆ្នាំ 2023
បុរសគ្រីស្ទសុគតដែលបានលាក់ទុកនៃ ដានីយ៍លើ 11:40 គួរឱ្យមានបរិក្ខម្ម។

បុរសគ្រីស្ទសុគតនៃខទីស៊ែបតែម្ភាង កំណត់ឲ្យរយៈពេលពីឆ្នាំ 1798
រហូតដល់ច្បាប់ថ្មីនៃអាទិភាពនៃខទីស៊ែបតែម្ភាង ដែលជាបុរសគ្រីស្ទសុគតរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក
ហើយក៏ជាសក្ខីពីផែនដីនៃវិវរណៈ 13 ផងដែរ ជាព្រះយាករីក្សដែលក្នុងរយៈពេលវិវរណៈ 16
និងជានគរទីប្រាំមួយនៃព្រះបន្ទូលទំនាយក្នុងព្រះគម្ពីរ។
បុរសគ្រីស្ទសុគតដែលដែលគួរឱ្យមានកំណត់នៅក្នុងខទីស៊ែបតែម្ភាង ដានីយ៍លើ 11
ក៏គួរឱ្យមានកំណត់ផងដែរ ក្នុងខតម្ភាយនៃក្នុងសៀវភៅវិវរណៈ។

ហើយខ្ញុំបានឃើញសក្ខីមួយទៀតឡើងមកពីផែនដី; វាមានស្ថានភាពដូចជាកូនចៀម
ហើយវានិយាយដូចជានាគ។ វិវរណៈ 13:11។

ខនេះ ដូចនៅក្នុងខទីស៊ែបតែម្ភាង គឺជាបុរសគ្រីស្ទសុគតដែលចាប់ផ្តើមដោយច្បាប់ Alien and
Sedition ឆ្នាំ 1798 ហើយបញ្ចប់ដោយច្បាប់ថ្មីនៃអាទិភាព
នៅពេលដែលជាតិនោះនិយាយដូចនាគ

ជាបុរេគុតិសាស្ត្រនៃចាប់ផ្តើមនៃពេលវេលាហាលគួរមានដកចេញពីបល្ល័ង្កក
ហើយបញ្ចប់នៃពេលវេលាហាលគួរមានសុភារឿងវិញ្ញាណលើបល្ល័ង្កក។
បុរេគុតិសាស្ត្រនៃគួរមានតំណាងដោយទាំងវិវរណៈ 13:11 និង ដានីយ៍លែ 11:40
ចាប់ផ្តើមដោយការដកចេញនៃគរទីប្រាំនៃពាក្យទំនាយព្រះគម្ពីរ
ហើយបញ្ចប់ដោយការដកចេញនៃគរទីប្រាំមួយនៃពាក្យទំនាយព្រះគម្ពីរ។

រយៈពេល «ចិត្តសិប» ឆ្នាំ
ដល់ហាប៊ីឡូនមានគ្រប់គ្រងក្នុងនាមជានគរទីមួយនៃទំនាយព្រះគម្ពីរ
រហូតដល់នគរទីពីរនៃទំនាយព្រះគម្ពីរ តំណាងឲ្យបុរេគុតិសាស្ត្រនៃខែទីសីសិប ចាប់ពីឆ្នាំ
1798 រហូតដល់ចុះហប់ថ្ងៃអាទិត្យ។

នោះគ្មានោះ ទីរួមនឹងគួរមានបំភ្លឺចេញពីរយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំ
តាមចំនួនថ្ងៃនៃស្ថិតិចម្បងអង្គ។ បន្ទាប់ពីចប់ចិត្តសិបឆ្នាំ
ទីរួមនឹងច្រៀងដូចជាស្ត្រីពេស្យា។ ចូរយកពិណ្ឌមួយ ដើរជុំវិញក្នុងចុះ
ឱស្ត្រីពេស្យាដល់គោលបំណងចេញពីរយៈពេល! ចូរបន្តិក្នុងយ៉ាងពីរោះ
ចូរច្រៀងបទជាច្រើន ដើម្បីឲ្យគេនឹកចាំអ្នកវិញ។ ហើយបន្ទាប់ពីចប់ចិត្តសិបឆ្នាំ
ព្រះយេស៊ូវនឹងយាងមកទទួលទីរួម ហើយនាងនឹងវិលទៅរកចូលល្អនូវរបស់នាងវិញ ហើយ
នឹងប្រព្រឹត្តអំពើជិតកុបកំជាមួយនឹងនគរទាំងអស់នៃពិភពលោកនោះលើផ្ទៃផែនដី
។ អសោយ 23:15-17។

បុរេគុតិសាស្ត្រពីឆ្នាំ 1798 រហូតដល់ចុះហប់ថ្ងៃអាទិត្យ
ក៏ជាបុរេគុតិសាស្ត្រនៃពេលវេលាដែលស្ត្រីពេស្យានៃទីរួមគួរមានបំភ្លឺចេញ
ដូចដែលមានកត់ត្រាទុកនៅក្នុង អសោយ ២៣ ដល់បង្កាញរយៈពេលនោះថាជា
«ចិត្តសិបឆ្នាំ» ហើយថាជា «ថ្ងៃនៃស្ថិតិចម្បងអង្គ»។ ចាប់ពី នប្បិកុនសោរ ដល់
បល្ល័ង្កសាសា នគរដំបូងនៃព្រះបន្ទូលទំនាយក្នុងព្រះគម្ពីរមានសោយរាជ្យ
ដូចនេះហើយមានក្នុងរូបសញ្ញាជាមុននៃគរទីប្រាំមួយនៃទំនាយព្រះគម្ពីរ
ដែលមានចាប់ផ្តើមដូចជាកូនចៀម ប៉ុន្តែនៃទីបំផុតមាននិយាយដូចជានាគ។
នប្បិកុនសោរ តំណាងឲ្យអ្នកដើរតាមកូនចៀម ហើយ បល្ល័ង្កសាសា
តំណាងឲ្យអ្នកដើរតាមនាគ។

បុរេគុតិសាស្ត្រចាប់ពីឆ្នាំ 1798 រហូតដល់ក្រិក្យចុះហប់ថ្ងៃអាទិត្យ
ក៏ជាបុរេគុតិសាស្ត្រនៃវេត្តាទាំងបីក្នុងវិវរណៈ ជំពូក 14 ផងដែរ
ដោយចាប់ផ្តើមពីការកើនឡើងរបស់ពួកមីលូលីវ៉ាត៍
ហើយបញ្ចប់ដោយការកើនឡើងរបស់មនុស្សសម័យនៃបួនមីនបួនពាន់នាក់។
សាររបស់វេត្តាទាំងបី គឺជាសារអំពីម៉ោងនៃការជំនុំជម្រះ។
ពួកមីលូលីវ៉ាត៍មានបុរាណវិទ្យាទាំងឡាយដែលទាក់ទងនឹងការបរិក្ខេបនៃការជំនុំជម្រះ
ហើយមនុស្សសម័យនៃបួនមីនបួនពាន់នាក់បុរាណវិទ្យាទាំងឡាយដែលទាក់ទងនឹង
ការបិទពេលសាកល្បង។

ព្រឹត្តិការណ៍ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបិទពេលវេលាព្រះគុណ
គួរមានបង្ហាញតាមបន្ទាត់ខាងក្នុង និងខាងក្រៅនៃព្រះយាករណ៍ ហើយព្រឹត្តិការណ៍ទាំង
នោះកើតឡើងជាចម្បងក្នុងបុរេគុតិសាស្ត្រនៃគួរមានតំណាងដោយខែទីសីសិប
នៃដានីយ៍លែ ជំពូក ១១។ ព្រឹត្តិការណ៍នៃខែទីសីសិប
បញ្ចប់នៃចុះហប់ថ្ងៃអាទិត្យនៃសហរដ្ឋអាមេរិក ដូចនេះ
ព្រឹត្តិការណ៍នៃការប្រមូលចូលចុងក្រោយនៃកូនចៀមទៀតរបស់ព្រះ

ដល់នគរវត្តស្រីស្រីកុន្តបាប៊ីឡូន មិនគួរមានតំណាងនគរវត្តកុន្តខេត្តសៀមបន្ទោះទេ;
ទោះយ៉ាងណាវិបត្តិក៏ដល់នគរវត្តពេលនោះបុរេបុរសមុខនឹងពិភពលោក
ទើបតែមានបញ្ចប់នគរវត្តសហរដ្ឋអាមេរិក។
ព្រឹត្តិការណ៍ទាំងនោះតំណាងឲ្យការជំនុំជម្រះលើសហរដ្ឋអាមេរិក
និងការបរិសុទ្ធសម្បត្តិកុម្មុយនីស្តរបស់ពួកគេ
មុនពេលដល់កុម្មុយនីស្តនោះគួរមានលើកឡើងជាទង់សញ្ញា។

ព្រឹត្តិការណ៍ខាងក្នុងដល់ទាក់ទងនឹងការបិទបញ្ចប់ពេលវេលាសកលបង
កំណត់អត្តសញ្ញាណកិច្ចការរបស់ពួកគេសុទ្ធជាសម្រេចសង្គមខ្ពង់ខ្ពស់ ក្នុងការបញ្ចប់
ចប់អាថ៌កំបាំងរបស់ពួកគេជាមុននគរវត្តកុន្តចំណោមបុរេបុរសរបស់ទ្រង់នគរវត្តកុន្ត
ោយ។ ព្រឹត្តិការណ៍ខាងក្នុងកំណត់អត្តសញ្ញាណក្លានៃរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក
ក្នុងការសុទ្ធជាអំណាចឡើងវិញដល់អំណាចសម្រេចហើយ។
បុរេបុរសសុទ្ធជាមូលរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក
ក្នុងនាមជានគរទីបុរាណយុគនៃព្រះបន្ទូលទំនាយក្នុងព្រះគម្ពីរ
និងបុរេបុរសសុទ្ធជាមូលរបស់ឡាទីន
ក៏ត្រូវបាននគរវត្តកុន្តបុរេបុរសសុទ្ធជាដល់គួរមានតំណាងដោយខេត្តសៀមបន្ទោះ។

បន្ទាប់ខាងក្នុង និងខាងក្រៅនគរវត្តកុន្តខេត្តសៀមបន្ទោះ
គួរមានតំណាងដោយសុនដៃពីរបស់សត្វសាហាវពីជន្មី។
សុនដៃនៃទ្វីបអាមេរិកខាងលិច គឺជាបន្ទាប់ខាងក្រៅ
ហើយសុនដៃនៃទ្វីបអាមេរិកខាងកើត គឺជាបន្ទាប់ខាងក្នុង។
បន្ទាប់ទាំងពីរនេះមានស្ថិតិនគរវត្តកុន្តបុរេបុរសសុទ្ធជាមូលនៃគរទីបុរាណយុគ
ហើយនគរវត្តកុន្តបញ្ចប់នៃបុរេបុរសសុទ្ធជាមូលនៃគរទីបុរាណយុគ
ការជំនុំជម្រះរបស់ពួកគេគួរមាននាមកលើទាំងសុនដៃប្លូតូស្កេតង់
និងសុនដៃអាមេរិកខាងលិច។

សារដល់កំណត់អត្តសញ្ញាណព្រឹត្តិការណ៍ដល់ទាក់ទងនឹងការបិទបញ្ចប់ព្រះគុណ
គឺជាសារដល់កំណត់អត្តសញ្ញាណព្រឹត្តិការណ៍ដល់គួរមាននាមកលើសហរដ្ឋអាមេរិក
ខណៈដល់ពេលវេលាពេញលេញនៃពេលវេលាសកលរបស់វា។
សារដល់កំណត់អត្តសញ្ញាណព្រឹត្តិការណ៍ដល់ទាក់ទងនឹងការបិទបញ្ចប់ព្រះគុណ ក៏ជាសារដល់
កំណត់អត្តសញ្ញាណព្រឹត្តិការណ៍ដល់គួរមាននាមកលើសហរដ្ឋអាមេរិកនៃទីសុទ្ធជាមូល
រ៉ាពីរ ខណៈដល់ពេលវេលាពេញលេញនៃពេលវេលាសកលរបស់វា។

នគរវត្តកុន្តបុរេបុរសសុទ្ធជាមូលខេត្តសៀមបន្ទោះ មានបីដងដល់ព្រះគម្ពីរដានីយ៍នៃគួរមានលើកតុរា
ហើយរាល់បីដងនោះបង្កើតឲ្យមានបន្ទាប់ខាងក្នុង និងបន្ទាប់ខាងក្រៅ
ដល់បង្កាញព្រឹត្តិការណ៍ទាក់ទងនឹងការបិទពេលវេលាសកល។
រាល់សញ្ញាសម្គាល់ព្យាករណ៍ទាំងបីនីមួយៗ គួរមាននាមខ្ពង់ខ្ពស់ដោយការខ្ចាត់ខ្ចាយនៃ
«បុរាណវត្ថុ»។ ដូច្នេះ ខេត្តសៀមបន្ទោះតំណាងឲ្យបុរេបុរសសុទ្ធជាមូលពីឆ្នាំ 1798
រហូតដល់ចុងបង្អស់នៃអាទិត្យ
ហើយសញ្ញាសម្គាល់ព្យាករណ៍នគរវត្តកុន្តបុរេបុរសសុទ្ធជាមូលនោះ គឺជា
«ព្រឹត្តិការណ៍ទាក់ទងនឹងការបិទពេលវេលាសកល»។ នគរវត្តកុន្តបុរេបុរសសុទ្ធជាមូលខេត្តសៀមបន្ទោះ
បន្ទាប់ខាងក្នុងតំណាងឲ្យការផ្តល់សេចក្តីសុខដល់ Philadelphia ទៅ Laodicea នៅដើមដំបូង
និងការផ្តល់សេចក្តីសុខដល់ Laodicea ទៅ Philadelphia នៅចុងបញ្ចប់។
ការចាប់ផ្តើមនោះតំណាងឲ្យចលនាកំណើតម្តងមួយ

ដូចដែលបានបង្ហាញដោយពាក្យបញ្ជីបបួរដូចអំពីសុភិក្ករមុនបំប៉ន
ដែលជាគំរូនៃចលនាកំណើតម្ដងមួយនៃចុងបញ្ចប់ផងដែរ
ដែលក៏បានបំពេញពាក្យបញ្ជីបបួរដូចនោះយ៉ាងគ្រឹះតាមអកុសរ។

ចលនាមីលូណ្យែរក៏ឡើងលើក បានចាប់ផ្ដើមឡើងជាមួយនឹងការសម្រេចនៃ
“បុរាណវិទ្យា” ក្នុង លើកទី ២៦ នៅឆ្នាំ 1798
ហើយបន្ទាប់មកមានការសម្រេចមួយទៀតនៃ “បុរាណវិទ្យា” នៅថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ
1844។ យ៉ាងណាចំណាស់គ្រឹះឆ្នាំ 1856 ទាំង James White និង Sister White
បានកំណត់អត្តសញ្ញាណចលនានោះថាសុចរិតនៃក្នុងសុចរិតភាពឡើយ។
នៅឆ្នាំដដែល នោះ ពន្យល់ថា “បុរាណវិទ្យា”
ត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងការបោះពុម្ពព័ត៌មានរបស់ពួកជំនុំ
ដែលមិនដែលត្រូវបានបញ្ចប់ឡើយ។ “បុរាណវិទ្យា” បានសម្រេចនៅឆ្នាំ 1798
ហើយបន្ទាប់ពីនោះ William Miller បានរកឃើញ
“ការចាប់ផ្ដើមនៃខ្មែរស្រែងរាក់ស្រែចក្ដីពិត” ដូចដែល Sister White បានហៅវា
ហើយការចាប់ផ្ដើមនៃខ្មែរស្រែងរាក់ស្រែចក្ដីពិតនោះគឺ “បុរាណវិទ្យា”។ ឆ្នាំ 1798
គឺជាការសម្រេចនៃ “បុរាណវិទ្យា” បន្ទាប់ពីនោះ Miller
បានផ្ដើមការរកឃើញមូលដ្ឋានរបស់គាត់អំពី “បុរាណវិទ្យា” ខណៈដែលសៀវភៅ ដានីយ៍លៃ
ត្រូវបានបោះពុម្ព។ បន្ទាប់មក ថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844
បានកត់សម្គាល់ការសម្រេចមួយទៀតនៃ “បុរាណវិទ្យា”
ដែលបន្ទាប់មកត្រូវបានដោយការផ្ដល់បុគ្គលនៃក្នុងចលនា ពី ភ័ក្ដីឡើងលើក
នៃកាន់ ឡើយ។ នៅក្នុងឆ្នាំដដែល ដែលពន្យល់ថា “បុរាណវិទ្យា”
ត្រូវបានទុកឱ្យមិនទាន់បញ្ចប់។ នៅឆ្នាំ 1863
អ្វីដែលផ្ដល់ជាចលនាមីលូណ្យែរក៏ឡើងលើការហូតដល់ឆ្នាំ 1856
ពេលវាបានផ្ដល់បុគ្គលនៃចលនាមីលូណ្យែរក៏ឡើងលើ
បានក្លាយទៅជាពួកជំនុំដែលបានចុះបញ្ជីសរុបច្បាប់ មួយ
ដោយភាគច្រើននៃក្រុមមូលហេតុ និងសម្ពាធនៃឧត្តមសិរីល
និងដើម្បីការពារយុវជនរបស់ពួកជំនុំ។ ចលនានោះបានបញ្ចប់នៅឆ្នាំ 1863
នៃពេលវាបានផ្ដល់បុគ្គលនៃ បុរាណវិទ្យាមុននោះ គឺនៅឆ្នាំ 1856
ឡើយ។ ហេតុអ្វីបានជាមួយឡើយនៃពន្យល់ថាមីលូណ្យែរក៏ឡើងលើបុគ្គលនៃបទដ្ឋានដែលបំផុត
ដែលជាការរកឃើញព្យាយាមដំបូងរបស់ William Miller។

ចលនាមីលូណ្យែរក៏ និងពន្យល់ដែលត្រូវបានហៅថា
«ការចាប់ផ្ដើមនៃខ្មែរស្រែងរាក់ស្រែចក្ដីពិត» គឺពន្យល់អំពី «បុរាណវិទ្យា»
ត្រូវបានបោះពុម្ពបង្ហាញដល់ចំណាស់គ្រឹះនៃចលនាឡើយ។
ដែលបន្តតិចមុតងៗបានដាក់ចំណែកបំណងបុរាណវិទ្យាក្នុងការរក្សា «បុរាណវិទ្យា»
ហើយនៅចុងបញ្ចប់នៃបុរាណវិទ្យា («បុរាណវិទ្យា») ក្នុងឆ្នាំ 1863 ភាគច្រើនមួយ
និងសារព្យាយាមមួយត្រូវបានផ្ដល់ឡើងដោយគុណភាពយោងណាមួយទៅកាន់
«បុរាណវិទ្យា»។

នៅឆ្នាំ 1863 ការបញ្ចប់នៃព្រះបន្ទូលទំនាយរយៈពេលហុកសិបបុរាណវិទ្យារបស់អសោយ
បានបញ្ចប់ក្នុងកន្លងដែលវាបានចាប់ផ្ដើម
គឺដោយសង្គមសិរីលមួយរវាងភាគខាងជើង និងភាគខាងត្បូង។
បញ្ចប់ភាពនៃឆ្នាំ 1863

មានគួរឲ្យមានជាបញ្ញត្តិជាមុនដោយការនាំអាណាចក្រទាំងខាងជើង និងខាងត្បូងទៅជាចំណែកស្រុក ក្នុងការបំពេញនូវ “ប្រាំពីរដង” ហើយទាសភាពដល់អីស្រាអែលគួរឲ្យមាននាចូលទៅក្នុងនោះ មានតំណាងយ៉ាងសមស្របដល់បញ្ញត្តិទាសភាពនៅចុងបញ្ចប់។ ឆ្នាំ 1863 តំណាងឲ្យទីបញ្ចប់នៃចរន្តនាសម័យនៃផ្ទៃដីអែលីព្រះបន្ទូលទំនាយរយៈពេលហុកសិបប្រាំឆ្នាំរបស់ អេសាយ។

ដូច្នេះ ព្រះអម្ចាស់យេស៊ូមានព្រះបន្ទូលថា៖ ការនោះនឹងមិនឈានទៅឡើយ ហើយក៏មិនកើតមានដែរ។ ដុបិតកុហលនៃវិវិគីក្នុងដាម៉ាស ហើយកុហលនៃដាម៉ាសគឺ រសើន; ហើយក្នុងរយៈពេលហុកសិបប្រាំឆ្នាំ អប្សេហ៊ីមនឹងគួរបំបាក់ ដល់ថ្នាក់មិនជាបុរាណដូចម្ល៉េះឡើយ។ ហើយកុហលនៃអប្សេហ៊ីមគឺសាម៉ារី ហើយកុហលនៃសាម៉ារីគឺកូនរបស់រម៉ោល។ បើអ្នករាល់គ្នាមិនជឿទេ នោះអ្នករាល់គ្នាពិតជាដឹងមិនមានតាំងឲ្យមាំមួនឡើយ។ អេសាយ 7:7-9។

នៅពេលដែលយល់ព្រះបន្ទូលទំនាយនេះយ៉ាងត្រឹមត្រូវ ទំនាយនេះដល់ចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 742 មុន គ.ស. កំណត់សញ្ញាសម្គាល់ប្រាំពីរឆ្នាំនៅក្នុងរយៈពេលហុកសិបប្រាំឆ្នាំ។ សញ្ញាសម្គាល់ពីរនៃសញ្ញាសម្គាល់ទាំងនោះកំណត់ចំណុចចាប់ផ្តើមនៃរយៈពេលពីរពាន់ប្រាំរយមកឆ្នាំ នៃការជាប់យុទ្ធ និងទាសភាព សម្រាប់ទាំងនគរខាងជើង និងនគរខាងត្បូងរបស់អីស្រាអែល។ នៅឆ្នាំ 742 មុន គ.ស. នគរខាងជើង និងនគរខាងត្បូងកំពុងពាក់ព័ន្ធក្នុងសង្គ្រាមស៊ីរីលមួយ ហើយកុលសម្ព័ន្ធដប់ខាងជើងមានបង្កកើតសម័យនៃភាពជាមួយស៊ីរី ដើម្បីបិទល្មើសនៃនគរខាងត្បូង គឺយូដា។ ដប់ប្រាំបួនឆ្នាំក្រោយមក គឺនៅឆ្នាំ 723 មុន គ.ស. កុលសម្ព័ន្ធដប់ខាងជើងគួរឲ្យមាននាទៅជាទាសករដោយជនអាស៊ីរី។ ស៊ីរីបុរាណយូឆ្នាំក្រោយមក គឺនៅឆ្នាំ 677 មុន គ.ស. ជនអាស៊ីរីបានចាប់ម៉ាណាស ហើយនាំគាត់ទៅហាប៊ីឡូន។ ពីរពាន់ប្រាំរយមកឆ្នាំនៃបន្ទាប់ពីឆ្នាំ 723 មុន គ.ស. មកដល់ឆ្នាំ 1798 គឺជាពេលវេលានៃចុងបញ្ចប់ និងជាការចាប់ផ្តើមនៃខែទីស៊ីរី។ ស៊ីរីបុរាណយូឆ្នាំក្រោយមក “ប្រាំពីរដង” ដល់ប្រាំឆ្នាំនឹងនគរខាងត្បូង ហើយមានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 677 មុន គ.ស. មានបញ្ចប់នៅឆ្នាំ 1844។ ដប់ប្រាំបួនឆ្នាំក្រោយមក គឺនៅឆ្នាំ 1863 លក្ខខណៈពុយករណ៍នៃឆ្នាំ 742 មុន គ.ស. គួរឲ្យមានបង្ហាញឡើងតាមអក្សរពិតៗ។ សង្គ្រាមស៊ីរីលរវាងនគរខាងជើង និងនគរខាងត្បូងកំពុងប្រព្រឹត្តទៅនៅឆ្នាំ 742 មុន គ.ស. និងឆ្នាំ 1863។ នៅឆ្នាំ 742 មុន គ.ស. ការពុយករណ៍ដល់អេសាយមានផ្តល់ដល់សូតចេញអាហាសដ៍អាក្រក់ គឺទាក់ទងនឹងទាសភាពដល់ជីវិតក្នុងនគរខាងជើង និងនគរខាងត្បូង ហើយនៅឆ្នាំ 1863 ដល់ជាចំណុចកណ្តាលពិតប្រាកដនៃសង្គ្រាមស៊ីរី បុរាណយូឆ្នាំប្រាំពីរដងនៃខុនបុរាណយូឆ្នាំស្រដៀងគ្នា។ ដោយចាប់ផ្តើមដំណើរការបញ្ចប់ទាសភាព។ ការព្រមានដល់មានផ្តល់ដល់សូតចេញអាហាសដ៍អាក្រក់នៅឆ្នាំ 742 មុន គ.ស. គួរឲ្យមានផ្តល់នៅក្នុងទឹកដីរឿងតាមអក្សរពិត ដល់ជានិមិត្តរូបនៃសារដល់ខុនបុរាណយូឆ្នាំផ្តល់នៅក្នុងទឹកដីរឿងខាងវិញ្ញាណ។

ប្រាំពីរឆ្នាំបន្ទាប់ពីសារនៃ “ប្រាំពីរដង” ដោយ Hiram Edson គួរឲ្យមានបោះពុម្ពផ្សាយនៅឆ្នាំ 1856 និកាយ Adventism មានបង្កកើតតារាងឆ្នាំ 1863 ដល់មានដកចេញនូវគោលលទ្ធិ Millerite អំពីប្រាំពីរដង ដូច្នេះមានផ្ទៃដីមានសំណួរចំពោះអត្ថបទជាច្រើនសន្និដ្ឋានសន្តិសុខដល់ Ellen White

បង្ករៀនថា យើងគួរឱ្យសាររបស់ពួក Millerite ឡើងវិញ ហើយក៏ថា យើងគួរការពារមិនឱ្យសារទាំងនោះគួរឱ្យមានវាយបុរាណផងដែរ។ នៅឆ្នាំដដែលនោះ ពួកគេហោសកុលាយជាព្រះវិហារដែលបានចុះបញ្ជីតាមផ្លូវច្បាប់។ នៅមានអ្វីៗទៀតដែលអាចសរសេរអំពីឆ្នាំ 1863 និងន័យបែបទំនាយរបស់វា ប៉ុន្តែអ្វីដែលខ្ញុំពាក់ព័ន្ធក្នុងកត្តាសម្គាល់នេះទើប គឺថា មានសាក្សីជាច្រើន ទាំងខាងក្នុង និងខាងក្រៅ ដែលកំណត់អត្តសញ្ញាណការបះបោរនៃឆ្នាំ 1863 មិនថាជាការបះបោរខាងក្រៅជាមួយរដ្ឋបាត់ដំបង ឬការបះបោរខាងក្នុងជាមួយនឹងការបដិសេធសេចក្តីពិតមូលដ្ឋានដំបូងនោះទេ។ ឆ្នាំ 1863 គឺជាព្រឹត្តិការណ៍មួយក្នុងបុរេវត្តិសាស្ត្រនៃខែទីសីហា ដែលកំណត់ឱ្យសញ្ញាសម្គាល់មួយដែលបង្កើតជា “ព្រឹត្តិការណ៍ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបិទទ្វារនៃពេលវេលាសកលបង”។

ឆ្នាំ១៨៦៣ សរុបតាមការចាប់ផ្តើមនៃស៊ីបឆ្នាំក្នុងទីរោងចក្រសម្រាប់អ៊ីស្រាអែលបុរាណតាមន័យអក្សរ។ នៅចុងបញ្ចប់នៃស៊ីបឆ្នាំនោះ យ៉ូសេហ្វបេនឌីកនាំអ៊ីស្រាអែលបុរាណចូលទៅក្នុងទឹកដីស្រុក ហើយពួកគេហោសបំផ្លាញក្នុងយើងខ្ញុំ ហើយបានប្រកាសបណ្តាសាលាអ្នកកំណត់ដោយដៃនិងសង់ក្នុងយើងខ្ញុំឡើងវិញ។ ក្នុងឆ្នាំ១៨៦៣ ភាពជាអ្នកដឹកនាំនៃអាដវីនទីសម័យឡាឌីស ហេនសង់យើងខ្ញុំឡើងវិញ។ ឆ្នាំ១៨៦៣ គួរឱ្យមានតំណាងទាំងនៃការចាប់ផ្តើម និងការបញ្ចប់នៃស៊ីបឆ្នាំក្នុងទីរោងចក្រ។ ឆ្នាំ១៨៦៣ ជាសញ្ញាសម្គាល់ពុយករណ៍មួយ ដែលភ្ជាប់បុរេវត្តិសាស្ត្រនៃបន្ទាត់ខាងក្រៅ និងបន្ទាត់ខាងក្នុងនៃបុរេវត្តិសាស្ត្រខែទីសីហាចូលគ្នា។ មានព្រះវិហារទីបំរើ គឺ «ព្រះវិហារមួយដែលគួរឱ្យមានជំនុំជម្រះ» ដូចដែលពាក្យ «ឡាឌីស» មានន័យ ដោយកំពុងចូលទៅក្នុងរយៈពេលមួយ ដែលគួរឱ្យមានតំណាងដោយមនុស្សមួយជំនាន់ទាំងមូលស្លាប់នៅក្នុងទីរោងចក្រ។ នៅចំណុចដដែលនោះ បុរាណាធិបតីសាធារណរដ្ឋដំបូងកំពុងចាប់ផ្តើមកិច្ចការនៃការដោះលែងទាសករ ដូចនេះហើយបានផ្តើមនិមិត្តរូបដល់បុរាណាធិបតីសាធារណរដ្ឋចុងក្រោយៗ ដែលនឹងអនុវត្តច្បាប់អាជ្ញាសិក ក្នុងអំឡុងពេលវិបត្តិមួយ ដែលនាំទៅដល់អ្វីដែលការបំភ្លឺដ៏ទៃភាពហៅថា «ការបំផ្លាញជាតិ»។

នៅក្នុងសញ្ញាសម្គាល់នៃការចាប់ផ្តើម សញ្ញាសម្គាល់នៃចុងបញ្ចប់គួរឱ្យមានតំណាង ហើយព្រឹត្តិការណ៍ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបិទបញ្ចប់នៃការជំនុំជម្រះ គួរឱ្យមានបង្ហាញជាគំរូ ទុកជាមុនដោយព្រឹត្តិការណ៍ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបើកនៃការជំនុំជម្រះ។ ការបះបោរនៅកាដសៃ ក្នុងការបដិសេធសាររបស់យ៉ូសេហ្វ និងកាលបរ គឺជាដំបូងស៊ីបឆ្នាំ បានបង្ហាញជាគំរូទុកជាមុននូវការបះបោររបស់ម៉ូសេ ក្នុងការវាយចុះនា នៅកាដសៃ នៅចុងស៊ីបឆ្នាំ។ ឆ្នាំ 1863 កំណត់អត្តសញ្ញាណច្បាប់ផ្ទៃក្នុងអាទិត្យ ជាកន្ទុយដៃនៃឡាឌីសគួរឱ្យមានខុទ្ទកថាចេញពីព្រះឱស្របរបស់ព្រះអម្ពចាស់ ហើយជាកន្ទុយដៃ ដែលប្រសើរជាងគេបំផុតនៃក្រុងយេរូសាឡឹមកំពុងក្លាយបង្កប់ព្រះអាទិត្យ ក្នុងអសេគោល ជំពូក 8 ហើយជាកន្ទុយដៃនៃសិទ្ធិគួរឱ្យមានផ្តើមក្នុងក្រុងទៀត តាមដំណើរនៃទុកចិត្តលើពាក្យកុហកថា «ព្រះវិហាររបស់ព្រះអម្ពចាស់ គឺយើងនេះហើយ»។

យើងនឹងបន្តការសិក្សាអំពីប៉ានីម នៅក្នុងអត្ថបទបន្ទាប់។